

**Fortegnelse over fremmed historisk Litteratur
fra Året 1887**

vedrørende Danmarks Historie.

Ved W. Christensen.

I. Samlinger og Tidsskrifter.

Chronicles and memorials of Great Britain and Ireland during the middle ages. 86, Vol. I. The metrical chronicle of Robert of Gloucester. Ed. by *W. A. Wright*. Part I. XLVIII + 494 S. — 88, Vol. I. Icelandic sagas and other historical documents relating to the settlements and descents of the Northmen on the British isles. Ed. by *G. Vigfusson*. Vol. I. Orkneyinga saga, and Magnus saga, with appendices. LIII + 426 S. Vol. II. Hakonar saga, and a fragment of Magnus saga, with appendices. XLV + 473 S. — 90, Vol. I. Willelmi Malmesbiriensis monachi de gestis regum Anglorum libri quinque; historiae novellae libri tres. Ed. from manuscripts by *W. Stubbs*. Vol. I. CXLVII + 282 S. London.

Regesta pontificum Romanorum ab condita ecclesia ad annum post Christum natum MCXCVIII. Ed. *Ph. Jaffé*. Editionem 2. correctam et auctam auspiciis G. Wattenbach curaverunt S. Loewenfeld, F. Kaltenbrunner, P. Ewald. Fasc. XIII. Lipsiae. (Tomus II S. 481—600.) 4°.

Fra Pave Lucius III til 1193.

H. Hildebrand. Livonica, vornämlich aus dem 13. Jahrhundert, im Vaticanischen Archiv. Riga. 71 S.

Anmeldt af Dr. Møllerup ovenfor S. 211 ff.

Les registres d'Innocent IV. Publ. par *E. Berger*. 8. fasc. Paris. 4°.

Hermed er 2. Bd. (1248—1251) sluttet.

O. Lorenz. Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter seit der Mitte des 13. Jahrhunderts. 2. Bd. 3. in Verbind. mit A. Goldmann umgearb. Aufl. Berlin. XII + 444 S.

R. Hoeniger. Urkunden und Akten aus dem Amtleute-Archiv des Kolumba-Kirchspiels zu Köln. (Annalen des histor. Vereins f. den Niederrhein, insbesondere die alte Erzdiöcese Köln. 46. Heft. Köln. S. 72—122.)

S. 89—92 3 Breve af År 1280 fra Byen Næstved til Köln og sankt Columbas Sogn i Köln.

Les registres de Nicolas IV. Publ. par *E. Langlois.* 2.—3. fasc. Paris. S. 137—400. 4°.
1289—1290.

Schleswig-Holstein-Lauenburgische Regesten und Urkunden. Im Auftrage der Gesellsch. f. Schleswig-Holstein-Lauenburg. Gesch. bearb. u. hrsg. von *P. Hasse.* 2. Bd. (1250—1300). 5. Lief. (S. 321—392). Hamburg u. Leipzig. 4°.
19. Jan. 1291—3. Marts 1300.

Svenska riksarchivets pappershandlingar 1351—1400. Förtecknade med angifvande af innehållet. (Meddelanden från svenska riksarchivet, utg. af C. G. Malmström. XI. Stockholm. S. 87—124.)

Anmeldt af K. G. Grandinson i (svensk) Hist. tidskr. 1887 S. 95—96.

W. Stieda. Revaler Zollbücher und -Quittungen des 14. Jahrhunderts. Halle a. S. XII + CXXXVIII + 107 S. (Hansische Geschichtsquellen. Hrsg. vom Verein f. hansische Gesch. Bd. V.)

Indledningens første Afsnit omhandler „Der hansische Pfundzoll im 14. Jahrhundert“, bl. a. i Bergen og Skåne.

Svenskt diplomatarium från och med år 1401, utgifvet af riksarchivet genom *C. Silfverstolpe.* 2. delen. 6. häftet (register). Stockholm. S. 869—1002. 4°.

Deutsche Reichstagsakten unter Kaiser Sigmund. 3. Abtheil. 1427—1431. Hrsg. von *D. Kerler.* Gotha. IV + 708 S. 4°. (Deutsche Reichstagsakten. 9. Bd.)

Historical manuscripts commission. 11. report, appendix, part I. The manuscripts of Henry Duncan Skrine, esq. 197 S. — Part III. The manuscripts of the corporations of Southampton and King's Lynn. 291 S. — Part IV.

The manuscripts of the marquess Townshend. X + 467 S. London.

Part III S. 203 findes to Breve vedrørende Englændernes Handel i Norden i det 15. Årh. Part I indeholder Depecher fra Størhertugen af Toscanas Representant ved det engelske Hof 1625—1628 og omhandler også Danmark. Part IV vedrører til Dels Danmarks Historie i det 18. Årh., især under den store nordiske Krig.

Urkunden-Buch der Stadt Lübeck. Hrsg. von dem Vereine f. Lübeck. Gesch. u. Altherthumskunde. 8. Theil. 3.—8. Lief. Lübeck. S. 161—640. 4°.

5. Maj 1443—19. Marts 1449.

D. Schüfer. Das Buch des lübeckischen Vogts auf Schonen nebst 5 Beilagen. Mit 3 Tafeln u. 2 Karten. Halle a. S. XIV + CLIII + 155 S. (Hansische Geschichtsquellen. Hrsg. vom Verein f. hansische Gesch. Bd. IV.)

Anmeldt af Prof. Joh. Steenstrup ovenfor S. 470 ff., af H. Hildebrand i (svensk) Hist. tidskr. 1887 S. 96 ff.

Zur Geschichte der Belagerung von Neuss 1474—1475. Regesten. (Mittheil. aus dem Stadtarchiv von Köln, hrsg. von K. Höhlbaum. 3. Bd. 8. Heft. Köln 1885. S. 1—36.)

Angår også Christiern I.

Latinska sångor från Sveriges medeltid. Holmiæ. 124 S.

Udgivne af G. E. Klemming. — S. 116: De dampnis passis Scaris 1511. S. 122: Cantio flebilis de rege Christierno II anno CIOIOXX.

Norske Regnskaber og Jordebøger fra det 16de Aarhundrede (1514—1521). Udg. for det norske historiske Kildeskriftfond ved *H. J. Huitfeldt-Kaus*. 1. Bd. 2. Hefte. Christiania.

Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar som höra till statsförfattningens historia under tidshvarfvet 1521—1718. I. delen, med understöd af statsmedel utg. af *E. Hildebrand* och *O. Alin*. I. 1521—1544. Stockholm. XIV + 412 S.

Anmeldt af C. T. O. i (svensk) Hist. tidskr. 1887 S. 25—29.

Documents relatifs à l'histoire de Russie. LIII. LVIII. 1887.

LIII angår hist og her Christiern II. LVIII (Aktstykker fra Ar 1725) angår hyppig Danmark og det gottorpske Spørgsmål.

Politische Correspondenz der Stadt Strassburg im Zeitalter der Reformation. 2. Bd. 1531—1539. Bearb. von *O. Winckelmann*. Strassburg i. E. (O. m. T.: Urkunden und Acten der Stadt Strassburg. 2. Abtheil.)

Omhandler bl. a. Forsøg på at få sluttet Forbund mellem Danmark og de tyske Protestanter.

Sverges traktater med främmande magter jämte andra dit hörande handlingar, utg. af *O. S. Rydberg*. 4. delen. II. 1534—1560. Stockholm. S. 161—328.

Konung Gustaf den förstes registratur. Utg. af kongl. riks-archivet genom *V. Granlund*. X. 1535. Stockholm. 388 + 51 S. (Handlingar rörande Sveriges historia. Utg. af kongl. riks-archivet. 1. serien.)

Letters and papers, foreign and domestic, of the reign of Henry VIII preserved in the public record office, the British museum, and elsewhere in England. Arranged and catalogued by *J. Gairdner*. Vol. X. London. XLVIII + 645 S.
Omhandler en Del af År 1536.

Briefwechsel Landgraf Philipp's des Grozmüthigen von Hessen mit Bucer. Hrsg. u. erläutert von *M. Lenz*. 2. Theil. Leipzig. X + 506 S. (Publicationen aus den K. Preussischen Staatsarchiven. 28. Bd.)

Årene 1541—1547. Omtaler et Par Steder (S. 268, 368, 374) Danmark.

Th. Wierzbowski. Vincent Laureo, évêque de Mondovi, nonce apostolique en Pologne 1574—1578, et ses dépêches inédites au cardinal de Côme, ministre secrétaire d'état du pape Grégoire XIII. Varsovie.

Omhandler bl. a. Planer om et Forbund mellem Polen og Sverige mod Danmark således, at Sverige skulde have Norge og Polen Resten af det danske Rige; se (svensk) Hist. tidskr. 1888 S. 174.

Calendar of state papers, domestic series, of the reign of Charles I, 1641—43, preserved in her majesty's public record office. Ed. by *W. D. Hamilton*. London. L + 658 S.

Norske Rigs-Registranter, tildeels i Uddrag. Udg. for det norske historiske Kildeskriftfond. 9. Bd. 2. Hefte, 1649, ved *O. G. Lundh* og *O. A. Overland*. — 10. Bd. 2. Hefte, 1651—1653, ved *E. A. Thomle*. Christiania.

Die Berichte des kaiserlichen Gesandten Franz von Lisola aus den Jahren 1655—1660. Mit einer Einleitung u. Anmerkungen versehen hrsg. von *A. F. Pribram*. Wien. 571 S. (Archiv f. österreich. Gesch. 70. Bd.)

Calendar of state papers, domestic series, 1659—60, preserved in the state paper department of her majesty's public record office. Ed. by *M. A. E. Green*. London 1886. XXVIII + 689 S.

Urkunden und Actenstücke zur Geschichte des Kurfürsten Friedrich Wilhelm von Brandenburg. 11. Bd. Politische Verhandlungen. 7. Bd. Hrsg. von *F. Hirsch*. Berlin. X + 789 S.

Omhandler Årene 1660—1666 og berører på nogle enkelte Steder Danmark.

Sveriges ridderskaps och adels riksdags-protokoll från och med år 1719. 8. delen. 1734. 2. häftet. Bilagor. S. 553—632. — 9. delen. 1738—1739. I. 566 + 32 S. Stockholm.

VIII. 587 ff. Brev fra Carl Frederik af Holsten-Gottorp til Sveriges Ständer; IX. berører nogle Steder Carl Frederiks Forhold til Sverige.

Politische Correspondenz Friedrich's des Grossen. 15. Bd. Berlin. 495 + X S.

Maj—Oktober 1757. Redigeret af A. Naudé.

Preussen und Frankreich von 1795 bis 1807. Diplomatische Correspondenzen, hrsg. von *P. Bailleu*. 2. Theil (1800—1807). Leipzig. LXXXVII + 647 S. (Publicationen aus den K. Preussischen Staatsarchiven. 29. Bd.)

S. 45 en Udtalelse af Bonaparte ²²/₃ 1801 til den danske Gesandt i Paris Dreyer.

Historisk Tidsskrift, udg. af den norske historiske Forening. 2. Række. 6. Bd. 1.—2. Hefte. Kristiania.

Af Indholdet bemærkes: L. Daae. Niels Griis, dansk-norsk Envoyé i Haag. S. 1—84. — L. Daae. Italieneren Francesco Negriz Reise i Norge 1664—1665. S. 85—158 (heri S. 85—94: Kantsler Ove Bjelkes Levnet). — G. Storm. Om nordiske Stedsnavne i Normandie. S. 236—252. — L. J. Vogt. Norges Udførsel af Trælast i ældre Tider. (Efterskrift til Afhandlingen i Bind V.) S. 260—262. — N. Nicolaysen. Om Hov og Stavkirker. S. 265—305. — A. E. Eriksen. Noget om Biskop Mag. Jens Nilsson og hans Skrifter. (Bemærkninger til Dr. Yngvar Nielsens Udgave af hans Visitatsbøger og Reiseoptegnelser.) S. 306—330. — L. Daae. En Bemærkning om Jacob Ziegler. S. 331—336.

Theologisk Tidsskrift for den evangelisk-lutherske Kirke i Norge. Udg. af *C. P. Caspari*, *G. Johnson* og *A. C. Bang*. 3. Række. 1. Bd. Christiania.

Af Indholdet bemærkes: A. C. Bang. Udsigt over den katolske Kirke i Norge umiddelbart før Reformationen. S. 1—23. — J. N. Skaar. Salmehistoriske Bidrag. S. 24—95, 141—179. — Peder Palladius. Katechismusudlæggelse for de norske Præster. Paanyt udgivet af A. C. Bang. S. 217—281. — Et utrykt Aktstykke om Hans Refl. Meddelt af A. C. Bang. S. 332—344. — A. C. Bang. Yderligere Oplysninger om Hans Refl. S. 509—512.

Nyt tidsskrift, redig. af *J. E. Sars* og *O. Skarlan*. 5.—6. aargang, 1886—1887. Kristiania.

Af Indholdet bemærkes i 5. aarg.: *H. M. Schirmer*. Udsigt over studiekredsen for opklaring af vor middelalderlige bygningskultur. S. 176—197, 387—409. — *F. Bætzmann*. Karl Johan og foreningsværket af 4de novbr. S. 689—703; — i 6. aarg.: *I. Undset*. Nordisk og mellemeuropæisk arkæologi. S. 363—383. — *I. Hansen*. Norsk nationaltheater. S. 785—817.

Vidar. Tidsskrift for Videnskab, Literatur og Politik. Redig. af *L. Daae* og *Y. Nielsen*. 1887. Christiania.

Af Indholdet bemærkes: *L. Daae*. Stemninger i Danmark og Norge i Anledning af og nærmest efter Adskillelsen. S. 32—82. — *M. P. Friis*. Konservative Strømninger. S. 204—216 (i Anledning af Folketingsvalgene 28. Januar 1887). — *Y. Nielsen*. Rjukanfossens Opdagelse. S. 389—392 (Fossen blev først almindelig bekendt efter en Rejse af Prof. Esmark 1810). — *L. Daae*. Anton Martin Schweigaards Dom om Andreas Hoyer. Et Brudstykke af en latinsk Universitetstale. S. 433—435. — Et utrykt Brev fra Henrik Wergeland. S. 436—437 (om Arne Magnussons uretmæssige Erhvervelse af norske Diplomer). — *A. Taranger*. En Hexepoces fra Osterdalen i det 17de Aarhundrede. S. 553—560. — *Y. Nielsen*. To Episoder fra 1814. S. 638—644. — *L. Daae*. Om Johan Nicolai Madvig. S. 645—684. — *Y. Nielsen*. Gamle Reiseoptegnelser fra Nordland. S. 716—720 (af Biskop Eiler Hagerup c. 1733). — Den dansk-amerikanske St. Thomas-Traktat. S. 763—793 (Oversættelse af O. R. Seward's „A diplomatic episode“ i Scribners magazine for Novbr. 1887, jfr. nedenfor S. 780).

Historisk tidskrift, utg. af svenska historiska föreningen genom *E. Hildebrand*. 7. årgången. 1887. Stockholm.

Af Indholdet bemærkes: *M. Weibull*. Om „Mémoires de Chanut“. S. 49—80, 151—192 (S. 184 ff. omhandles også Dronning Christines Forhold til Ulfeldt og til Danmark). — Några handlingar till Gustaf I:s historia. I. S. 193. — *N. Höjer*. Norsk national historiskrifning II. S. 209—274 (omhandler Yngvar Nielsens Skrifter om Norges Historie i Begyndelsen af dette Aarhundrede).

Kongl. vitterhets historie och antiqvitets akademien månadsblad. 15. årgången. 1886. Stockholm 1886—87.

Af Indholdet bemærkes: *O. M:s*. Menniskobild från bronsåldern. S. 42—43 (Fund fra Skåne). — Hängprydnad af sten. S. 47—48 (Fund fra Skåne). — *H. Hildebrand*. Trepæriodssystemets uppkomst. S. 128—139 (om Vedel Simonsens og C. J. Thomsens Betydning). — *H. Hildebrand*, *C. D. Reventlow*. Fynden vid Ringsjön. S. 140—144. 184—193.

Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri, utg. af Letterstedtska föreningen. 1887. 10. årgången. Stockholm.

Af Indholdet bemærkes: *E. Gigas*. Nordiske anekdoter. Et par sammenstillinger. S. 139—157. — *H. Hildebrand*. Viktor Rydberg och den nordiska mytologien. S. 241—257. — *V. Thomsen*. Rasmus Kristian Rask. S. 593—606.

Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte. 17. Bd. Kiel.

Indhold: Dahlmann's politische Erstlingsschrift über die letzten Schicksale der deutschen Unterthanen Dänemarks und ihre Hoffnungen für die Zukunft. Im März 1814. Hrsg. von C. Varrentrapp. S. 1—57. — Mackeprang. Das Gebiet des dänischen Rechtes in Schleswig-Holstein. S. 59—77. — Matthias Friedrich Glasemeyer's Bericht über seine 1712 und 1713 während des Schwedischen Krieges der Stadt Flensburg geleisteten Dienste. Mitgetheilt von A. Wolff. S. 79—104. — Aufzeichnungen des Flensburger Bürgers Franz Böckmann, hauptsächlich über seine Unternehmungen im Januar 1713. Mitgetheilt von H. Hansen. S. 105—157. — W. Möller. Schleswig-Holsteins Antheil am Deutschen evangelischen Kirchenliede. Ein mit einigen Erweiterungen versehener Vortrag. S. 159—187. — Antiquarische Miscellen. I. Von H. Handelsmann. S. 191—202. II. Von J. Mestorf. S. 203—220. — F. Bertheau. Zur Kritik der Quellen der Unterwerfung Ditmarschens. S. 221—279. — C. E. Carstens. Die geistlichen Liederdichter Schleswig-Holsteins. Nachtrag und Fortsetzung. S. 281—301. — Mackeprang. Ueber den Ursprung der vormaligen dänischen Landestheile Schleswigs und ihre Wiedervereinigung mit dem Herzogthum. S. 303—314. — F. Bertheau. Zu meinem Aufsatz: Herzog Johann der Ältere. S. 315—322. — Th. Hach. Das sogenannte Ansveruskreuz bei Ratzeburg. S. 323—363. — C. E. Carstens. Geheimrath Professor Dr. G. Waitz. Nekrolog. S. 365—374.

Aus Flensburgs Vorzeit. Beiträge zur Geschichte der Stadt. Hrsg. in zwanglosen Heften. Heft 1. Flensburg. VII + 129 S.

Indhold: C. H. Metger. Zur Geschichte des Flensburger Theaters im 18. Jahrhundert. S. 1—16. — A. Wolff. Flensburger Hexenprocesse. S. 17—37. — K. Flebbe. Die erste Reorganisation des Flensburger Gymnasiums. Zur Erinnerung an die dreihundertjährige Wiederkehr des Rektoratsantritts von Paul Sperling. S. 38—64. — Statut eines Flensburger Begräbnis-Vereins vom Anfang des 18. Jahrhunderts. Mitgeteilt von A. C. G. Holdt. S. 65—79. — C. H. Metger. Eine Aktiengesellschaft aus dem vorigen Jahrhundert. S. 80—85. — A. Wolff. Miscellen. (I. Zur Geschichte von Kielseng und dessen Beziehungen zu Flensburg. II. Flensburgs Nordseehafen zufolge Königlicher Konzession vom 7. Oktober 1579. III. Der Scharfrichter ein Gildebruder? IV. Das „Haus der Königin“. V. Franz Böckmann in der Volkssage. VI. Die St. Johannis-Schützengilde keine St. Knutsgilde. VII. Zwei bisher ungedruckte Bischofsurkunden von 1455 und 1495. VIII. Das „Flensburgische Gesangbuch“ von 1729/42. IX. Zur Geschichte von König Christian des Dritten Foundation des Heiligengeist-Hospitals.) S. 86—129.

Mittheilungen des Vereins für Hamburgische Geschichte. 9. Jahrg. 1886. Hamburg 1887.

Af Indholdet bemærkes: C. Walther. Runenstein bei Hamburg? S. 9—10. — I. Lieboldt. Zu den Beziehungen zwischen dem Kurfürsten Friedrich Wilhelm von Brandenburg und der Stadt Hamburg in den Jahren 1674 bis 1683. S. 85—88. — F. Voigt. Ueber den ehemaligen Ochsenmarkt zu Wedel und die dort von Nieder-

rheinischen Händlern gekauften Ochsenheerden. S. 109—120, 171—173. — C. F. Gaedechens. Ueber die Hamburgischen Burgen und Schlösser. S. 121—127.

Jahrbücher des Vereins für mecklenburgische Geschichte und Alterthumskunde. 52. Jahrg., hrsg. von *Schildt*. Schwerin.

Af Indholdet bemærkes: K. Koppmann. Rostocks Stellung in der Hanse. S. 183—208. — C. Beyer. Geschichte der Stadt Lage. I. Theil. S. 209—293 (S. 220—221 Erik Menveds Kampe i Mecklenburg). — v. Sell. Meklenburgische Truppen im dänischen Dienste. S. 294—317 (omhandler det 17. og de første År af det 18. Århundrede).

Neues Archiv für sächsische Geschichte und Alterthumskunde. Hrsg. von *H. Ermisch*. 8. Bd. Dresden.

Af Indholdet bemærkes: S. Issleib. Von Passau bis Sievershausen 1552—1553. S. 41—103 (S. 76 Sachsens Forhold til Christian III). — K. Berling. Der kursächsische Hofmaler und Kupferstecher Heinrich Göding. S. 290—346 (S. 330 nævnes et Maleri af ham, forestillende Christian III).

Beiträge zur geschichte der deutschen sprache u. literatur, hrsg. von *H. Paul* u. *W. Braune*. XII. Bd. Halle a. S.

Af Indholdet bemærkes: S. Bugge. Studien über das Beowulf-epos. S. 1—112, 360—375. — E. Sievers. Altnordisches im Beowulf? S. 168—200. — A. Schullerus. Zur kritik des altnordischen Valhøllglaubens. S. 221—282 (er også udkommet som Inauguraldissertation fra Leipzig). — E. Mogk. Bragi als gott und dichter. S. 383—392. — J. H. Gallée. Haf, gamel, bano. S. 561—563.

Jahrbuch des Vereins für niederdeutsche Sprachforschung. Jahrg. 1886. XII. Norden u. Leipzig 1887.

Af Indholdet bemærkes: W. Seelmann. Die Ortsnamenendung -leben. S. 7—27. — W. Seelmann. Die Bewohner Dänemarks und Schonens vor dem Eindringen der Dänen. S. 28—39. — W. Seelmann. Ptolemaeus und die Sitze der Semnonen. S. 39—52. — W. Seelmann. Das norddeutsche Herulerreich. S. 53—57 (jfr. Jahresbericht üb. die erscheinungen auf dem gebiete der germanischen philologie. 9. jahrg. S. 42).

II. Afhandlinger.

J. J. A. Worsaae. The pre-history of the North, based on contemporary memorials. Translated, with a brief memoir of the author, by H. F. M. Simpson. London 1886.

K. Müllenhoff. Deutsche alterthumskunde. 2. bd. Mit 4 karten von H. Kiepert. Berlin. XVI + 407 S.

Indhold: 3. buch. Die nord- und ostnachbaren der Germanen. 4. buch. Die Gallier und Germanen.

L. F. A. Wimmer. Die Runenschrift. Vom Verfasser umgearb. u. verm. Ausg. Mit 3 Tafeln u. Abbildungen im Texte. Aus dem Dänischen übers. von F. Holthausen. Berlin. XXIV + 392 S.

Anmeldt af E. Brate i Svenska fornminnesföreningens tidskrift. 7. bd. Stockholm 1888. S. 50—61.

R. B. Anderson. Nordisk Mythologi. Oversættelse efter Originalens 4. Oplag ved F. W. Horn. Kristiania. XXIII + 480 S.

En Biografi af Forfatteren, de forenede Staters Ministerresident i Kjøbenhavn, findes i Indledningen.

Germanische Göttersagen. Mythologische Gedichte, gesammelt u. zusammengestellt von *G. v. Schulze*. Mit Einleitung von F. Dahn. Leipzig.

A. Lange. Deutsche Götter- und Heldensagen. Für Schule und Haus nach den besten Quellen dargestellt. Leipzig. IV + 448 S.

W. Hahn. Odin und sein Reich. Die Götterwelt der Germanen. Berlin. XVI + 347 S.

H. Gering. Glossar zu den Liedern der Edda (Sæmundar Edda). Paderborn u. Münster. VIII + 200 S.

Völo spó, die Weissagung der Seherin. Aus dem Altnordischen übersetzt und erläutert von *A. Heusler*. Berlin. 59 S.

W. Berger. Die altnordische Attilasage. Mit besonderer Berücksichtigung der beiden Attilieder der Edda Sæmundina. Fragment einer Dissertation. Nach dem Tode des Verf. hrsg. von seinem Lehrer. Klausenburg 1886.

F. Niedner. Das Hárbarðsljóð. (Zeitschrift f. deutsches alterthum u. deutsche litteratur. 31. bd. Der neuen folge 19. bd. Berlin. S. 217—282.)

H. v. Wilslocki. Die Ragnar Lodbrokssage in Siebenbürgen. (Germania. Vierteljahrsschrift f. deutsche Alterthumskunde. Hrsg. v. K. Bartsch. N. R. 20. Jahrg.)

H. Schück. Vår älsta folksaga. (Samlaren. Tidskrift utg. af svenska literatursällskapets arbetsutskott. 8. årgången 1887. Upsala. S. 176—179.)

Kommer ind på Sagnet om en svensk Konge, der satte sin Hund til Konge over de danske eller Nordmændene.

E. Dümmler. Geschichte des Ostfränkischen Reiches. 2. Aufl. 1. Bd. Ludwig der Deutsche bis zum Frieden von Koblenz 860. XI + 463 S. 2. Bd. Ludwig der Deutsche vom Koblenzer Frieden bis zu seinem Tode (860—876). VI + 445 S. Leipzig. (Jahrbücher der Deutschen Geschichte.)

A catalogue of English coins in the British museum. Anglo-saxon series. Vol. I. By *C. F. Keary*. Edited by *R. S. Poole*. With 30 plates. London. XCIV + 282 S.

Er også af Vigtighed for de normanniske Riger i England.

G. F. B. de Gruchy. The people of the Channel islands. (The english historical review, ed. by *M. Creighton*. Vol. II. 1887. London. S. 736—737.)

Imodegår en i samme Bind fremsat Anskuelse om, at den nuværende Befolkning på Kanaloerne skulde stamme fra Bretagne og ikke fra Normandie.

W. S. Dahl. Haakon Ladejarl. En historisk skildring. Bergen. 280 S.

W. Michael. Die Formen des unmittelbaren Verkehrs zwischen den Deutschen Kaisern und souverainen Fürsten (vornehmlich im X., XI. und XII. Jahrhundert). Hamburg (1887). 58 S.

Inauguraldissertation fra Berlin. — S. 7—12. Persönlicher Verkehr mit dem Könige von Dänemark.

K. Koppmann. Geschichte der Stadt Rostock. 1. Theil. Von der Gründung der Stadt bis zum Tode Joachim Slüters (1532). Rostock. 151 S.

P. Hasse. Das Angers'sche Fragment des Saxo Grammaticus. (Neues Archiv der Gesellsch. f. ältere deutsche Geschichtskunde. 12. Bd. Hannover. S. 315—332.)

Bekæmper Bibliothekar Bruuns Antagelse, at Angers-Fragmentet er Saxos egen Kladde.

J. E. Sars. Udsigt over den norske Historie. 3. Deel. Christiania. IV + 350 S.

Omhandler Tiden fra det 14. til det 16. Årh.

L. M. Maccoll. The story of Iceland. London. VIII + 201 S.

S. 154—167: From Norse to Danish rule; S. 169—189: Iceland nowadays.

O. S. Rydberg. Om det från unionsmötet i Kalmar år 1397 bevarade dokumentet rörande de nordiska rikenas förening. Inträdestal i kongl. vitterhets historie och antiqvitetsakademien den 15. maj 1883. Stockholm 1886. 102 S.

Særtryk af Vitterhets historie och antiqvities akademiens handlingar, ny följd XI.

O. Kehlert. Die Insel Gotland im Besitz des deutschen Ordens 1398—1408. Königsberg in Pr. 58 S.

Inauguraldissertation fra Königsberg. — En Artikel af samme Forfatter med samme Titel findes i *Altpreussische Monatsschrift*. Neue Folge. Hrsg. von R. Reicke u. E. Wichert. 24. Bd. 5. u. 6. Heft.

M. G. Schybergson. Finlands historia. 1. Häft. Helsingfors. 224 S.

Når lidt ind i Gustav Vasas Regering.

A. Lewicki. Ein Blick in die Politik König Sigmunds in Bezug auf die Hussitenkriege (seit dem Käsmarker Frieden). (Archiv f. österreichische Gesch. 68. Bd. Wien 1886. S. 327—410.)

S. 348—349 Erik af Pommerns Deltagelse i et påtænkt Tog af Sigismund mod Hussiterne 1423.

J. Caro. Geschichte Polens. 5. Teil. 1. Hälfte: 1455—1480. Gotha 1886. XIII + 500 S. (Geschichte der europäischen Staaten. Hrsg. von A. H. L. Heeren, F. A. Ukert u. W. v. Giesbrecht.)

S. 71—72 Christiørn I.s Forhold 1455—1457 til Krigen mellem Polen og den tyske Orden.

V. vander Haeghen. Exhumation des cendres d'Isabelle d'Autriche. (Messenger des sciences historiques. Année 1886. Gand 1886. S. 18—32.)

Om Christiørn II.s Dronnings Grav i Gent og om Overflyttelsen af hendes Lig til Odense i 1883.

W. Brehmer. Niederstadtbuchaufzeichnung über die Annahme des Bernhard Knop als Vogt zu Bornholm 1527. (Zeitschr. des Vereins f. Lübeck. Gesch. u. Alterthumskunde. Bd. 5. Heft 2. Lübeck. S. 287—289.)

G. Goudie. The Danish claims upon Orkney and Shetland. (Proceedings of the society of antiquaries of Scotland. Session 1886—87. Vol. XXI. Edinburgh 1887. S. 236—251.)

Brieven van Leicester aan den koning van Denemarken, medegedeeld door *R. Fruin*. (Bijdragen voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde. 3. reeks. 3. deel. 'sGravenhage 1886. S. 149—160.)

Aftryk af 3 Breve fra Leicester til Frederik II; de har været trykt i den 45. report of the deputy keeper of the public records (jfr. Hist. Tidsskr. 5. R. VI. 466).

H. Hallwich. Gindely's „Waldstein“. Eine kritische Studie. Aus den „Mittheilungen des Vereines für Geschichte der Deutschen in Böhmen“. (2. Heft. XXV. Jahrg.) Prag. 41 S.

A. Gindely. Zur Beurtheilung des kaiserlichen Generals im 30-jährigen Kriege Albrechts von Waldstein. Eine Antwort an Dr. Hallwich. Prag, Leipzig. 38 S.

J. Krebs. Schlesien in den Jahren 1626 und 1627. (Zeitschr. des Vereins f. Gesch. u. Alterthum Schlesiens. 21. Bd. Breslau. S. 116—148.)

Th. Reishaus. Wallenstein und die Belagerung Stralsunds im Jahre 1628. Mit einem Plan von Stralsund. Stralsund. 38 S.

Ein Projekt von 1658 den groszen Kurfürsten zum deutschen Reichsadmiral zu erheben. Mitgeteilt u. eingeleitet von *G. Schmoller*. (Märkische Forschungen. XX. Bd. Berlin. S. 131—148.)

Et Forslag, dateret 10/5 1658, til den store Kurfyrste om, at han skulde bemaegtige sig Glückstadt (hvad man mente, at Hollenderne havde i Sinde), herfra modarbejde Hamburgs og Hollands Handel og skabe en tysk Somagt, som han selv skulde stå i Spidsen for.

F. Ottolini. Il principe Federico di Danimarca in Lucca nel MDCXCII: relazione inedita al consoglio generale della repubblica. Lucca. 20 S.

F. F. Carlson. Geschichte Schwedens. 6. Bd. Geschichte Karls XII. bis zum Altranstädter Frieden 1706. Gotha. XII + 400 S. (Geschichte der europäischen Staaten. Hrsg. von A. H. L. Heeren, F. A. Ukert u. W. v. Giesebrecht.)

R. Doebner. Spanheim's account of the english court. (The english historical review, ed. by M. Creighton. Vol. II. 1887. London. S. 757—773.)

En Beretning af År 1704, der S. 760—765 også omhandler Dronning Anna af Englands Ægteskab med Prins Jørgen af Danmark.

O. Klopp. Der Fall des Hauses Stuart und die Succession des Hauses Hannover in Grosz-Britannien und Irland im

Zusammenhänge der europäischen Angelegenheiten von 1660—1714. 13. Bd. Die Kriegsjahre 1708, 1709 und 1710. Wien. XXIII + 577 S.

S. 318 ff. de nordiske Forhold efter Slaget ved Pultava.

O. Mannerfelt. Anteckningar om kongl. Elfsborgs regemente 1680—1815. Ulricehamn. 239 S.

Omhandler også Regimentets Deltagelse i Krigene mod Danmark.

W. Berg. Samlingar till Göteborgs historia. II. 2. upplagan. 1. häftet. Göteborg. 112 S.

Er et Optræk af det meste af Forfatterens Afhandling: Göteborg vid början af 1700-talet (jfr. ovenfor S. 228).

K. J. Hartman. Tsar Peters underhandlingar 1716 om landgång i Skåne. Akad. afhandl. Helsingfors.

Anmeldt af Prof. Holm ovenfor S. 448 ff. og af H. Hjærne i det Letterstedtske Tidsskrift for 1888 S. 171 ff.

J. A. Lagermark. Striderna vid västkusten 1717 och 1718. Upsala. 47 S.

E. de Barthélemy. Histoire des relations de la France et du Danemarck sous le ministère du comte de Bernstorff 1751—1770. Complément de la „Correspondence ministerielle du comte J. H. E. Bernstorff“, publiée par P. Vedel. Copenhague. 342 S.

Anmeldt ovenfor S. 435 ff. af Provst Koch.

G. B. de Lagrèze. La reine Caroline-Mathilde et le comte Struensee. Paris. XII + 353 S.

E. de Barthélemy. Struensee d'après les dépêches du ministre de France à Copenhague. (Revue d'histoire diplomatique. 1. année. Paris. S. 90—105.)

A. J. Hjelt. Sveriges ställning till utlandet närmast efter 1772 års statshvælfning. Akad. afhandl. Helsingfors. 222 + 34 S.

Anmeldt af P. Sonden i det Letterstedtske Tidsskrift for 1887 S. 572 ff. og af S. J. B. i (svensk) Hist. tidskr. 1888 S. 55 ff.

E. Tegnér. Gustaf Mauritz Armfelt. Studier ur Armfelts efterlemnade papper samt andra handskrifna och tryckta källor. III. Under omstörtningarna 1803—1814. Stockholm. VI + 459 S.

Anmeldt af Th. Westrin i (svensk) Hist. tidskr. 1888 S. 36—48.

Y. Nielsen. Grev Herman Wedel Jarlsberg og hans samtid 1779—1840. 3. hefte. Kristiania. S. 321—480.

Årene 1809—1811.

Två krönte rivaler. Bernadottesminnen af *J. P. van Suchtelen, greve Romanzow, furst Czernicheff* m. fl. Efter de hittills otryckta originalhandskrifterna i kejsarl. utrikesdepartementet i S:t Petersburg utgifna och tillökade med andra tryckta och otryckta källor af *A. Ahnfelt*. I. 374 S. II. 446 S. Stockholm.

J. Mankell. Fälttåget i Norge år 1814. Kritisk belysning. Stockholm. 162 S.

Anmeldt af J. E. S. i *Nyt tidsskrift*, redig. af Sars og Skavlan. 6. Årg. S. 341—343; anmeldt af N. Höjer i (svensk) *Hist. tidskr.* 1887 S. 47—80.

J. Mankell. Genmäle på herr Nils Höjers anmälan af Fälttåget i Norge år 1814. Medföljer (svensk) *hist. tidskr.* 1887. S. 1—6.

N. Höjer. Gensvar. (Medföljer (svensk) *hist. tidskr.* 1887. S. 7—8.)

G. Swederus. Om fälttåget i Norge 1814. (Vederläggning af kapten J. Mankells lika betitlade skrift.) Stockholm. 122 S.

(*C. E. L.*) Bidrag till historien om kriget i Norge 1814. jemte granskning af herr J. Mankells skrift i samma ämne. Afttryck ur Svenska dagbladet, med tillägg. Stockholm. 18 S. 4°.

W. Frölich. Das Treffen bei Bau am 9. April 1848. Mit besonderer Berücksichtigung des Anteils, den das Kieler Studenten-Corps an diesem Kampfe genommen hat. Flensburg. 45 S.

Ernst II. Herzog von Sachsen-Coburg-Gotha. Aus meinem Leben und aus meiner Zeit. 1. Bd. Berlin. X + 616 S. S. 339—469: Erinnerungen aus Schleswig-Holstein 1848—1851.

F. F. Graf von Beust. Aus drei Viertel-Jahrhunderten. Erinnerungen und Aufzeichnungen in zwei Bänden. I. Bd. 1809—1866. XII + 462 S. II. Bd. 1866—1885. VIII + 579 S. Stuttgart.

1. Bd. indeholder et længere Afsnit om det slesvig-holstenske Spørgsmål i 1863 og 1864; jfr. 2. Bd. 24. Kapitel.

Der Deutsch-Dänische Krieg 1864. Hrsg. vom *Groszen Generalstabe*, Abtheilung für Kriegsgeschichte. 2. Bd. Mit 8 Plänen, 4 Skizzen in Steindruck u. 5 Textskizzen. Berlin. VI S. + S. 385—774 + S. 107—295.

Går til Freden i Wien. — Anmeldt i *Militært Tidsskrift* 16. Årg. S. 496—514 og af C. Th. Sørensen i *Tilskueren* 4. Årg. S. 732—757;

jfr. H. Delbrück i Preussische Jahrbücher, hrsg. von H. von Treitschke u. H. Delbrück, 59. Bd. S. 68—78 og 60. Bd. S. 373—387.

Schlachten-Atlas des neunzehnten Jahrhunderts. Zeitraum: 1820 bis zur Gegenwart. 9.—13. Lief. Leipzig, Iglau, Wien (uden År).

Indeholder bl. a. das Gefecht bei Missunde am 2. Februar 1864, die Gefechte bei Ober-Selk und Jagel am 3. Februar 1864 og das Gefecht bei Oeversee am 6. Februar 1864.

O. Freiherr von Loë. Fürst Bismarck. Urkundliche Beiträge zum Ruhme eines grossen Mannes. Basel (uden År). 271 S.

Jfr. Nationaltidende for 5. Oktober 1887, Aften.

G. Rothau. La France et sa politique extérieure en 1867. I. Paris. IV + 416 S.

Omhandler bl. a. Forhandlinger angående Prager-Fredens Artikel 5.

O. R. Seward. A diplomatic episode. (Scribner's magazine. Vol. II. No. 11. November 1887. New York, London. S. 585—602.)

Omhandler det påtænkte Salg af de dansk-vestindiske Øer til de nordamerikanske Fristater; oversat i det norske Tidsskrift Vidar, jfr. ovenfor S. 771.

H. Martens. Die neueste politische Wendung in Dänemark. (Unsere Zeit. Hrsg. von R. v. Gottschall. Jahrg. 1887. 2. Bd. Leipzig. S. 51—71.)

H. Martens. Die bestehenden Zollverhältnisse und der geplante Zollverein der skandinavischen Länder. (Jahrb. f. Gesetzgeb., Verwalt. u. Volkswirthsch. im Deutschen Reich. 11. Jahrg. Leipzig. S. 335—355.)

Allgemeine Deutsche Biographie. 24.—25. Bd. van Noort-Philipp. Leipzig.

Af Biografierne bemærkes i 24. Bd.: H. M. E. v. Obentraut, Ryttergeneral i Trediveårskrigen, faldt 1625 på dansk Side; Botanikeren G. C. Oeder, f. 1728, † 1791; Maleren P. W. Oeding, f. 1697, en Tid i Altona, † 1781; C. G. A. Oldendorp, f. 1721, Forfatter af en Geschichte der Mission der evangelischen Brüder auf St. Thomas, St. Croix und St. Jean, † 1787; A. Olearius, f. rimeligvis 1603 (se 25. Bd. S. 797), i gottorpsk Tjeneste, rejste i Orienten, Sprog lærer, † 1671; B. Oelreich, f. 1626, Professor i Soro, 1651 Præst i Skåne, senere i svensk Tjeneste, † 1686; D. J. W. Olshausen, f. 1766, gejstlig, levede en Tidlang i Kjøbenhavn og Holsten, † 1823; dennes 4

Sønner H. Olshausen (f. 1796, Theolog, levede senere i Preussen og Bayern, † 1839), J. Olshausen (f. 1800, Orientalist, Professor i Kiel, senere ansat i Königsberg og Berlin, † 1882), Th. Olshausen (f. 1802, slesvig-holstensk Politiker, † 1869) og W. Olshausen (f. 1798, Filolog, † 1835); C. F. v. Ompteda, f. 1765, Officer, Deltager i det engelske Tog mod Danmark 1807, † 1815; H. Opitz, f. 1642, Theolog, Professor i Kiel, † 1712; hans Søn P. F. Opitz, f. 1684, Professor i Kiel i Filologi og Theologi, † 1745; Digteren M. Opitz, f. 1597, var 1621 i Danmark, † 1639; J. Oporin, f. 1695 i Holsten, Theolog, Professor i Kiel, senere i Göttingen, † 1753; E. Osenbrüggen, f. 1809 i Holsten, Jurist, † 1879; C. O. Oesler, f. 1602, Læge hos Frederik III af Gottorp, † 1657; D. v. d. Osten, i Erik af Pommerns Tjeneste, † 1477; Kejserne Otto I, Otto II og Otto IV; Otto, Biskop af Bamberg, † 1139; Otto III, Markgreve af Brandenburg, † 1267; Otto, Markgreve af Brandenburg, † 1379; Otto Barn, Hertug af Brunsvig, † 1252; Otto den strenge, Hertug af Brunsvig, † 1330; Otto I, Hertug af Pommern-Stettin, † 1344; Otto Ludvig, „Wild- und Rheingraf“, f. 1597, i dansk og svensk Tjeneste i Trediveårskrigen, † 1634; N. Outzen, f. 1752 i Slesvig, Historie- og Sprogforsker, † 1826; E. Ovelacker, Lejetroppefører, Deltager i Grevens Fejde; — i 25. Bd.: J. Ovens, f. c. 1620 i Tønning, Maler hos Hertugerne af Holsten-Gottorp, † 1678; H. Pape i 17. Århundrede, Organist i Altona; K. F. Pape, f. 1834, astronomisk Observator i Altona, † 1862; G. H. Graf zu Pappenheim, f. 1594, Feltherre i Trediveårskrigen, † 1632; G. Pasch, f. 1661, Professor i Kiel, † 1707; J. R. v. Patkul, f. 1660(?), livlandsk Adelsmand, † 1707; B. Pauli, f. 1598 i Husum, Borgmester i Hamburg, forfægtede Hamburgs Uafhængighed mod Danmark, † 1679; S. Pauli den yngre, f. 1603, Anatom og Botaniker, Professor i Kjøbenhavn, † 1680; W. A. Paulli, f. 1719 i Holsten, Digter, † 1772; P. D. G. Paulsen, f. 1798 i Flensborg, Professor i Kiel, † 1854; F. C. F. Baron v. Pechlin, f. 1789 på Als, Diplomat, † 1865; N. Pechlin, f. 1644, Professor i Medicin i Kiel, † 1706 i Stockholm; J. Frhr. v. Pechlin, Edler v. Löwenbach, f. 1677, gottorpsk Statsmand, † 1757; M. Pechlin, født på Femern, Sørøver i Christiern II's Tjeneste, falden 1526; G. Pechmann von der Schönau, kejserlig Oberst i Trediveårskrigen, † 1627; A. F. L. Pelt, f. 1799, Professor i Theologi i Kiel, Slesvig-holstener, † 1861; C. Pennink, Lejetroppefører i Christiern II's og Christian III's Tjeneste, † 1555; Peter Frederik Ludvig, Hertug af Oldenburg, † 1829; Peter Frederik Vilhelm, Hertug af Oldenburg, † 1823; Peter III, Kejser af Rusland; C. F. A. Peters, f. 1806, Astronom i Altona, † 1880; W. K. H. Peters, f. 1815 i Slesvig, Zoolog og rejsende, † 1883; A. C. Petersen, f. 1804 i Slesvig, Astronom i Altona, † 1854; B. Petersen, f. 1703 i Tønder, Præst og Pædagog, † 1787; C. Petersen, f. 1802 i Kiel, Filolog, Bibliothekar i Hamburg, † 1872; F. Petersen, f. 1807 i Højer, Præst, afsattes 1848 og 1850 af den danske Regering, † 1859; G. P. Petersen, f. 1771 i Slesvig, Præst, † 1846; H. Petersen, f. 1806 i Altona, Kobberstikker, † 1874; J. Petersen, Krønikeforfatter i Holsten, † 1552; N. M. Petersen, f. i Slesvig 1798, Filolog m. m., † 1881; N. Peträus, f. 1569 i Husum, Superintendent i Ratzeburg, † 1641; C. H. Pfaff, f. 1773, Læge og Fysiker, Professor i Kiel, † 1852; G. W. Pfingsten, f. 1746, Døvstummelærer i Holsten og Slesvig, † 1827; Philip, romersk Konge, † 1208.

Dictionary of national biography, ed. by *L. Stephen*. Vol. IX—XII. Canute—Craigie. London.

Af Biografierne bemærkes (foruden adskillige Deltagere i Expeditionen mod Danmark 1807) i IX: Canute or Cnut (Knud den store); W. Canynges, Kjøbmand i Bristol, handlede på Norge, † 1474; A. Capel Earl of Essex, 1670 Gesandt i Danmark, † 1683; W. Carey, Missionær og Orientalist, opholdt sig en Tid i dansk Ostindien, † 1834; Caroline Mathilde, Christian VII.s Dronning; J. Carteret Earl Granville, Gesandt i Sverige og Danmark 1719—1720, † 1763; Sir W. S. Cathcart, kommanderede den Hær, der sendtes til Danmark 1807, † 1843; Ceallachan, † 954 og Cearbhall, † 888, irske Fyrster: — i X: C. G. Gibber eller Gibert, f. 1630 i Flensborg, Billedhugger i England, † 1700; — i XI: F. Clein eller Cleyn, f. i Rostock, Tegner og Maler, en Tid i Christian IV.s, senere i engelsk Tjeneste, † 1658; — i XII: Constantine I og II, Konger af Skotland, kæmpede mod Normannerne, † henholdsvis 879 og 952; T. Cottesford, protestantisk gejstlig, opholdt sig en kortere Tid i Kjøbenhavn, † 1555; H. Coventry, under Carl II.s Landflygtighed royalistisk Agent bl. a. i Danmark, † 1686; M. Coverdale, Bibeloversætter, hvem Christian III under Maria den blodiges Regering skaffede Tilladelse til at drage til Danmark, hvor han var en kort Tid, † 1568.

Biographisches Lexikon der hervorragenden Aerzte aller Zeiten und Völker. Hrsg. von *A. Hirsch*. 5. Bd. Révolat—Trefurt. Wien u. Leipzig.

Acta nationis Germanicae universitatis Bononiensis ex archetypis tabularii Malveziani jussu instituti Germanici Savigniani edd. *E. Friedlaender* et *C. Matagola*. Cum quinque tabulis. Berolini. XXXIX + 503 S. Folio.

Indeholder bl. a. en Matrikel for Årene 1289—1562 over Studenterne i Bologna af den germanske Nation, til hvilken også Norden hørte.

Aeltere Universitäts-Matrikeln. I. Universität Frankfurt a. O. Aus der Originalhandschrift unter Mitwirkung von *G. Liebe* u. *E. Theuner* hrsg. von *E. Friedlaender*. 1. Bd. (1506—1648.) Leipzig. XVI + 793 S. (Publicationen aus den K. Preussischen Staatsarchiven. 32. Bd.)

Catalogus studiosorum scholae Marpurgensis, ed. *J. Caesar*. Pars quarta ab ineunte anno MDCV usque ad extremum annum MDCXXVIII pertinens. Marburgi. IV + 204 S. 4°.

Er også udkommet særskilt i Marburg Universitets Programmer 1882—1886.

F. Volbehr. Professoren und Docenten der Christian-Albrechts-Universität zu Kiel 1665 bis 1887. Beilage zur Chronik der Universität Kiel 1886/87. Kiel. 102 S.

I. M. Michler. Kirchliche Statistik der evangelisch-lutherischen Kirche der Provinz Schleswig-Holstein. 2. Bd. Kiel. S. 577—1247.

F. Wüstenfeld. Die Mitarbeiter an den Göttingischen gelehrten Anzeigen in den Jahren 1801 bis 1830. Beilage zu den Nachrichten von der Königl. Gesellschaft der Wissenschaften. Göttingen.

Af Medarbejdere, fødte i det egentlige Danmark og Hertugdømmerne, findes: Lægen og Naturforskeren J. G. C. Lehmann. † 1860, A. L. J. Michelsen. † 1881, Filologen K. O. Müller, † 1840, J. W. Neergaard, † 1860, og T. G. Tyehsen, † 1834.

J. B. Halcorsen. Norsk Forfatter - Lexikon 1814 — 1880. 16.—18. Hefte. Gjertsen—Hauge. 2. Bind. S. 385—576. Kristiania.

C. J. Anker. Norske frivillige i de danske forsvarskrige fra 1848—50 og i 64. Med 2 portræter. Kristiania. 271 S.

F. Burckhardt. Aus Tycho Brahe's Briefwechsel. Basel. 28 S. 4°.

Indeholder 8 Breve fra og 2 Breve til Tyge Brahe fra Årene 1597 til 1600.

Doris Schüttger. Jürgen Ovens. Ein Schleswig-Holsteinischer Rembrandt-Schüler. (Repertorium f. Kunstwissensch. Redig. von H. Janitschek. X. Bd. Berlin u. Stuttgart. S. 139—152.)

P. Schütze. Johann Lauremberg, ein plattdeutscher Satiriker des 17. Jahrhunderts. (Zeitschr. f. allgem. Gesch., Cultur-, Literatur- u. Kunstgesch. Hrsg. von H. v. Zwiedineck-Südenhorst. 1887. Nr. 1—2.)

H. K. Eggers. Geschichte des Geschlechtes von Eggers nebst Stammbäumen, Wappentafeln und Familienporträts zusammengestellt aus den Familienpapieren, Urkunden, Archiv- und Kirchennachrichten. 2. Bd. Harburg a. d. Elbe. 143 S. 4°.

S. 72—98: Die Schleswig-Holstein-Dänische Linie.

W. Söderhjelm. Zu den Plautinischen Einflüssen bei Holberg. Eine vergleichende Studie. (Öfversigt af finska vetenskaps-societetens förhandlingar. XXVII. 1884—1885. Helsingfors 1885. S. 43—60.)

Garlieb Merkel über Deutschland zur Schiller-Goethe-Zeit (1797 bis 1806). Nach des Verfassers gedruckten u. handschriftlichen Aufzeichnungen zusammengestellt u. mit einer bio-

graphischen Einleitung versehen von *J. Eckardt*. Berlin. 208 S.

Omhandler bl. a. Merkels Ophold i Danmark, hvorhen Schimmelmann havde kaldt ham som Sekretær.

Fra Biskop Bugges Haand. Breve og Taler udg. af *D. Thrap*. Kristiania 1886. 121 S.

L. v. Urlichs. Thorwaldsen in Rom. Aus Wagner's Papieren. Zwanzigstes Programm zur Stiftungsfeier des von Wagner'schen Kunstinstituts für 1887. Würzburg. 36 S.

Briefe Oehlenschlägers an Goethe. (Goethe-Jahrbuch. Hrsg. von L. Geiger. 8. Bd. Frankfurt a/M. S. 11—20.)

(To Breve fra 1807 og 1808, hvortil der S. 106—108 findes oplysende Anmærkninger; Brevene ere oversatte af R. Schmidt i Fra Liv og Litteratur, jfr. ovenfor S. 495.)

M. C. Gertz. Johan Nicolai Madvig. (Berliner philologische Wochenschrift. Hrsg. von C. Belger u. O. Seyffert. 7. Jahrg. 1887. Berlin 1888. Spalte 189—192, 221—224.)

J. S. Madvig. (Revue historique. 12. année. Tome 33. Janvier—avril 1887. Paris. S. 464—467.)

C. Johan Nicolai Madvig. (Ny svensk tidskrift för kultur- och samhällsfrågor, populär vetenskap, kritik och skönlitteratur, utg. af R. Geijer. 1887. Stockholm. S. 1—14.)

r. Prantl. Nekrolog auf Johann Nikolai Madvig. (Sitzungsberichte der philos.-philol. u. histor. Classe der k. b. Akademie der Wissensch. zu München. Jahrg. 1887. 1. Bd. München. S. 263—271.)

H. C. Andersens Briefwechsel mit Sr. Königlichen Hoheit dem Groszherzog Carl Alexander von Sachsen-Weimar-Eisenach und anderen Zeitgenossen. Hrsg. von *E. Jonas*. Leipzig (uden År). XVI + 284 S.

Ditlev Gothard Monrad. (Allgem. evang.-luth. Kirchenzeitung. 1887. Nr. 17.)

C. Schrenpf. Søren Kierkegaard und sein neuester Beurteiler in der Theologischen Litteraturzeitung (Herr Wetzel in Dornreichenbach). Ein Pamphlet. Leipzig. 32 S.

E. Gosse. Meir Aaron Goldschmidt. (The Athenæum. July to December 1887. London. S. 278—279.)

Maurer. Die Eingangsformel der altnordischen Rechts- und Gesetzbücher. (Sitzungsberichte der philos.-philol. u. histor. Classe der k. b. Akademie der Wissensch. zu München. Jahrg. 1886. München 1887. S. 317—358.)

Berører Danmark S. 352—353.

K. Hegel. Über den Erbkauf in den dänischen Stadtrechten des Mittelalters. (Sitzungsberichte der königlich preussischen Akademie der Wissensch. zu Berlin. Jahrg. 1887. 1. Halbband. Berlin. S. 237—256.)

Th. Wolff. Zur Geschichte der Stellvertretung vor Gericht nach nordischem Rechte. (Zeitschr. f. vergleichende Rechtswissensch. Hrsg. von F. Bernhöft, G. Cohn u. J. Kohler. 6. Bd. Stuttgart 1886. S. 1—87.)

J. Ask. Om formaliteter vid kontrakt enligt romersk och svensk förmögensrätt. II. 133 S. 4°. (Acta universitatis Lundensis. Lunds universitets års-skrift. Tom. XXIII. 1886—87. Lund 1887—88.)

Indeholder Sammenligninger med dansk Ret.

Forarbejderne til Kong Christian den Femtes norske Lov af 15 April 1687, udg. for det norske historiske Kildeskriftfond af *N. Prebensen* og *Hj. Smith*. Christiania. LXXIX + 722 S.

K. Lehmann. Verzeichniss der Litteratur der nordgermanischen Rechtsgeschichte (Zeitschr. der Savigny-Stiftung f. Rechtsgesch. 7. Bd. Germanist. Abtheil. Weimar. S. 205—234.)

Jfr. samme Forfatters „Nachtrag“ i samme Tidsskrifts 8. Bd., germanist. Abtheil.

A. C. Bang. Udsigt over den norske kirkes historie under katholicismen. Kristiania. 362 S.

Omhandler også Kirken i Unionsperioden.

B. C. Roosen. Geschichte der Mennoniten-Gemeinde zu Hamburg und Altona. 1. Hälfte. Die ersten anderthalb Jahrhundert. Hamburg 1886. 78 S.

Ph. Schweitzer. Geschichte der skandinavischen Litteratur von der Reformation bis auf die skandinavische Renaissance im 18. Jahrhundert. Leipzig (1887). (O. m. T.: Geschichte der Weltlitteratur in Einzeldarstellungen. Bd. VIII. Geschichte der skandinavischen Litteratur. II.) X + 272 S.

W. Golther. Die sage von Tristan und Isolde. Studie über ihre entstehung und entwicklung im mittelalter. München. VIII + 124 S.

S. 116—124: Der Tristanstoff in Norwegen, Island, auf den Færøern und in Dänemark.

G. Sarrazin. Germanische Sagenmotive im Tristan-Roman. (Zeitschr. f. Vergleichende Litteraturgesch. Hrsg. von M. Koch. 1. Bd. Berlin. S. 263—272.)

Erklærer Tristan-Romanen for beskægtet med nordiske Sagn som Örvarodds Saga og Sigurdsagnet og med Mytherne om Frej og Balder.

W. Elsner. Untersuchungen zu dem mittelenglischen Fabliau „Dame Siriz“. (Zeitschr. f. Vergleichende Litteraturgesch. Hrsg. von M. Koch. 1. Bd. Berlin. S. 221—261.)

Behandler den fra Christiern Hansens Komædie „Den utro Hustru“ kjendte Fabel (om den gamle Kone med Hunden) i dens forskjellige Former i de forskjellige Litteraturer.

B. Litzmann. Die Entstehungszeit des ersten deutschen Hamlet. (Zeitschr. f. Vergleichende Litteraturgesch. u. Renaissance-Litteratur. Hrsg. von M. Koch u. L. Geiger. Neue Folge. 1. Bd. Berlin 1887/88. S. 6—13.)

Antager den første tyske Hamletbearbejdelse for redigeret i 2. Halvdel af 17. Årh. i en Carl Andreas Pauls (eller Carl Paulsons) Skuespillertrup, der også havde givet Forestillinger i Danmark.

K. Warburg. Anna Maria Lenngren. Ett bidrag till Sverges litteraturhistoria. Stockholm. 336 S.

Omhandler bl. a. den dansk-norske Digtnings Indflydelse på den svenske i Slutningen af 18. Århundrede.

G. Jacob. Der Nordisch-baltische Handel der Araber im Mittelalter. Leipzig. 152 S.

O. Blümcke. Stettins hansische Stellung und Heringshandel in Schonen. Stettin. 192 S.

G. v. Buchwald. Zur Deutschen Wirthschaftsgeschichte im endenden Mittelalter. Fünfzehn Vorträge. Kiel. (O. m. T.: Deutsches Gesellschaftsleben im endenden Mittelalter. 2. Bd.) XIII + 302 S.

Omhandler tidt Forholdene i Hertugdømmerne, især Holsten; berører nu og da det egentlige Danmark.

K. Jansen. Poleographie der cimbrischen Halbinsel. Ein Versuch die Ansiedlungen Nordalbingiens in ihrer Bedingtheit durch Natur und Geschichte nachzuweisen. Stuttgart 1886.

79 S. (Forschungen zur deutschen Landes- und Volkskunde, hrsg. von R. Lehmann. 1. Bd. S. 477—555.)

Ved Poleografi forstår Forfatteren „die Darstellung der Städte eines geographischen Gebiets nach ihren örtlichen und staatlichen Verhältnissen“.

R. Haupt. Die Bau- und Kunstdenkmäler der Provinz Schleswig-Holstein mit Ausnahme des Kreises Herzogtum Lauenburg. Im Auftrage der provinzialständischen Verwaltung bearbeitet. 5.—11. Lief. Kiel. S. 213—575.

Hermed er 1. Bd. sluttet.

R. Schmidt. Marmor-Grabmal König Friedrich I im oberen Chor des Domes zu Schleswig. Aufgenommen u. beschrieben. Leipzig (uden År). Folio.

R. Schmidt. Schloss Gottorp, ein nordischer Fürstensitz. Ein Beitrag zur Kunstgeschichte Schleswig-Holsteins. Mit vielen Lithographien und Lichtdrucken. Leipzig. VII + 84 S. Folio.

Nachrichten von dem Kirchspiel Schönkirchen, insbesondere von dem Kirchdorf selbst. Mit Bildern und Karten. Gesammelt u. hrsg. von *H. F. Wiese*. Schönkirchen (bei Kiel) 1886. VIII + 368 S.

G. H. Schmidt. Zur Agrargeschichte Lübecks und Ostholsteins. Studien nach archivalischen Quellen. Mit einer Flurkarte u. einer Tafel. Zürich. X + 171 S.

Hamburg im vorigen Jahrhundert. (F. Eyssenhardt. Mittheil. aus der Stadtbibliothek zu Hamburg. III. S. 3—38.)

Berører også Altona.

Mandtallet i Norge 1701 samt Oplysninger om Folkemængdens Bevægelse i Norge i det 16de og 17de Aarhundrede, bearbejdet og udg. af *T. Lindstøl*. Christiania. 48 S. + 3 Bl.

Uddrag af Historiske Efterretninger om Røros Kobberværk, forfattede af Værkets i 1789 afdøde Direktør *P. Hiort*. („Fjeldposten"s Føljeton.) Røros 1886. 170 S.

A. Krefting. Undersøgelser i Stenviksholms Ruiner 1886. (Foreningen til norske Fortidsmindesmærkers Bevaring. Aarsberetning for 1886. Kristiania 1887. S. 48—59.)

C. Desimoni. I viaggi e la carta dei fratelli Zeno veneziani (1390—1403). (Archivio storico italiano. 4. serie. Tomo XVI. Anno 1885. Firenze. S. 184—214.)

Nordenskiölds Reise in Grönland 1883. 1—4. (Globus. Hrsg. von R. Kiepert. 51. Bd. Nr. 13—16.)

Est- und Livländische Brieflade. 4. Theil. Siegel und Münzen der weltlichen und geistlichen Gebietiger über Liv-, Est- und Curland bis zum Jahre 1561 nebst Siegeln einheimischer Geschlechter. Aus dem Nachlasse von Baron *R. v. Toll* mit Hinzufügung eines Textes für die Siegel hrsg. von *J. Sachssendahl*. Mit 87 Tafeln. Reval. XXIX + 284 S. 4°.

H. Hildebrand. Heraldiska studier II. Landskapens vapen. (Antiqvarisk tidskrift för Sverige. 9. delen 1. och 2. häftet. Stockholm. 82 S.)

Indeholder også Oplysninger om de tidligere danske og norske Provinser.

O. Skæbne. Catalogue des manuscrits danois, islandais, norvégiens et suédois de la bibliothèque nationale de Paris. Skalholt. VII + 21 S.

Forfatterens virkelige Navn er H. Omont, og det virkelige Trykkested Angers.